

Reglament

que regula grafitis i pintades a la via pública

Preàmbul

Al llarg dels darrers anys, Figueres, igual que la resta de poblacions mitjanes de Catalunya, s'ha vist envaïda pel fenomen dels grafitis. Aquesta "invasió" ha tingut, fonamentalment, dues consideracions que han motivat dos tipus d'intervenció per part dels ajuntaments: a) el grafit vist com a actitud incívica que cal perseguir i sancionar, i b) el grafit vist com una manifestació artística a través de la qual motivar i canalitzar inquietuds dels joves.

En el cas particular de Figueres, en els darrers anys, l'ajuntament ha rebut un increment de peticions relacionades amb el grafit. O sigui: joves i associacions han acudit, de forma individual o col·lectiva, a demanar permís per a actuar sobre parets concretes. No sempre s'han pogut satisfer aquestes demandes, però aquest civisme, aquest conjunt de persones que vol pintar grafitis i ho vol fer dins dels marges que preveuen les ordenances, és una oportunitat que l'administració ha de canalitzar. En aquest sentit, una entitat s'ha destacat com a veu impulsora de moltes de les iniciatives que han merescut suport per part de l'administració. Aquesta entitat és l'associació juvenil de Breakers de Figueres (en endavant, BREFIG), un element per a la interlocució que s'ha de potenciar.

Els antecedents que han conduït fins aquí, gairebé tots vinculats a BREFIG (les escales de la llar de jubilats l'any 2007, els 60 metres lineals de les parets de Fecsa-Endesa al carrer Ponent l'any 2008, l'exposició de grafitis al Museu de l'Empordà, els tallers de grafitis de 2009 i 2010 organitzats pel Servei de Joventut), han estat molt ben valorats per veïns i associacions de la ciutat. Això demostra que el grafit, quan surt de la marginalitat, quan es programa amb temps i amb els permisos adequats, i, en definitiva, normalitza la seva relació amb la societat, s'accepta com a activitat que pot embellir elements urbans i resol vells conflictes de comunicació entre joves i la resta dels actors socials.

És amb la voluntat de fer un pas més en aquesta normalització que s'estructura una proposta de treball que té els següents

Objectius

1. Facilitar canals d'expressió a joves interessats en la pràctica del grafit.

2. Normalitzar aquesta pràctica de tal manera que sigui visible, acceptada i adaptada a la normativa vigent.
3. Establir un pont de diàleg permanent entre l'administració i les noves tendències que interessin els joves.

Per tal d'assolir aquests objectius, l'Ajuntament de Figueres es planteja les següents

Línies d'intervenció

- ➔ Fer un cens d'espais urbans susceptibles de ser utilitzats pels grafiters. En aquest sentit, l'àrea d'Urbanisme de l'Ajuntament ja té un llarg camí fet i té una primera llista de parets, túnels i elements que, a priori, poden ser pintats.
- ➔ Continuar oferint als joves tallers de grafit per tal que serveixin, no només com a curs d'iniciació artística, sinó, alhora, com a possibilitat per inculcar en els joves la necessitat de fer els grafit dins els marges que estableix la normativa vigent.
- ➔ Programar exhibicions de grafiteres reconeguts nacionalment o internacional, amb l'objectiu de recolzar i prestigiar aquelles propostes que excel·leixin per la seva qualitat.
- ➔ Promoure concursos que permetin impulsar accions amb temes genèrics per a aquells espais públics d'especial interès o que, per la seva rellevància, es vulguin pintats sota l'empara d'un *leitmotiv*.
- ➔ Redactar i aprovar una ordenança o reglament que concreti de forma clara en quines condicions poden portar-se a terme accions individuals i/o col·lectives que sorgeixin per iniciatives al marge de l'administració.

Amb l'objectiu de desenvolupar aquesta darrera línia d'actuació, es proposa el següent

Reglament

Primer. Aquest reglament neix amb la voluntat de desenvolupar l'article 40 de l'Ordenança de civisme i convivència ciutadana, publicada al Butlletí Oficial de la Província de Girona núm. 140 en data 21 de juliol de 2004, en el qual s'hi descriuen les prohibicions explícites sobre els grafit i les pintades.

Segon. S'entén per grafit o pintada aquella tècnica pictòrica consistent en l'aerografiat amb pots de pintura a pressió (spray) que, a efectes del present document, es practica sobre elements de l'entorn urbà.

Terçer. L'àrea d'Urbanisme té la potestat d'establir els criteris tècnics i urbanístics que determinin quins elements urbans poden ser susceptibles de ser utilitzats per al grafit. Atenent aquests criteris, l'àrea d'Urbanisme actualitzarà, anualment, un cens de parets susceptibles de ser pintades amb la tècnica del grafit. Aquest cens l'integraran, en relació a la titularitat dels elements, dos tipus de murs: a) de propietat municipal i, b) de propietat no municipal. Aquests darrers requeriran d'una autorització per escrit per part de la persona física o jurídica que n'ostenti la titularitat. El cens contindrà de cada ubicació, l'adreça, un plànol de situació, una o diverses fotografies, la descripció de l'espai susceptible de ser pintat amb grafit i la classificació del mateix.

Quart. El mateix cens de parets haurà de classificar-se, alhora, en tres tipus de murs, que requeriran tres tipus d'autorització diferent:

- a) *Murs efímers*. Aquells que tenen prevista una data d'enderrocament.
- b) *Murs permanents*. Aquells que integren una estructura permanent i que un grafit s'hi veurà durant temps indefinit.
- c) *Murs d'especial interès*. Aquells que estiguin integrats en punts que tinguin la consideració d'estratègics.

Cinquè. Es determina que, a efectes del present reglament, les persones físiques que vulguin fer grafits són els peticionaris. El servei de Joventut serà l'encarregat de donar tràmit per a l'autorització de les seves peticions sempre que no s'utilitzin bastides i/o altres elements similars.

Sisè. Els peticionaris podran només demanar permís per a *murs efímers* i per a *murs permanents*. Els permisos per a murs d'especial interès es concediran sota altres condicions (concursos).

Setè. Els peticionaris hauran de posar-se en contacte amb el Servei de Joventut i demanar autorització per a pintar murs a través d'un model normalitzat d'instància on s'hi especificarà si la petició és per a un *mur efímer* o per a un *mur permanent*. Per als peticionaris menors d'edat seran els pares o responsables legals qui signin la instància.

Vuitè. Als permisos per a *murs efímers* s'hi adjuntarà una fotocòpia del DNI del peticionari/la peticionària i, en cas de menors d'edat, la petició l'han de signar els pares o tutors legals. A més a més s'hi adjuntarà un esbos del tipus de grafit que s'hi vols dur a terme. La petició serà vàlida només per a mur que s'hi determini i establirà els dies i les hores en les quals es farà l'actuació. Se'n passarà còpia a la Guàrdia Urbana i als zeladors d'urbanisme.

Novè. Als permisos per a *murs permanents* s'hi adjuntarà una fotocòpia del DNI del peticionari/la peticionària i, en cas de

menors d'edat, la petició l'han de signar els pares o tutors legals. A més a més, s'hi adjuntarà un esbós en color del grafit que s'hi vulgui dur a terme. La petició serà vàlida només per a mur que s'hi determini i establirà els dies i les hores en les quals es farà l'actuació. Se'n passarà còpia a la Guàrdia Urbana i als zeladors d'urbanisme.

Desè. En cap cas no es concediran permisos per a grafitis que siguin o puguin resultar ofensius o discriminatoris. Els permisos seran personals, intransferibles, i estaran vinculats sempre a un document oficial d'identificació (Dni, passaport, NiE...).

Onzè. Els peticionaris que obtinguin permís per a fer grafitis en un mur portaran a sobre, en el moment o moments de l'execució de la seva actuació, algun document que els identifiqi (Document Nacional d'Identitat o passaport o carnet de conduir) i còpia de l'autorització municipal que els faciliti el Servei de Joventut en el moment de l'autorització.

Dotzè. La Guàrdia Urbana i els zeladors municipals tenen la potestat d'inspecció i control dels grafitis. En cas que la Guàrdia Urbana o els zeladors els ho requereixin durant l'execució del grafit, els peticionaris que obtinguin permís per a fer grafitis hauran de mostrar la documentació que acredita que han rebut autorització. En cas contrari s'actuarà en els termes que preveu l'Ordenança de civisme i convivència ciutadana i resta de normativa vigent.

Tretzè. No es consideraran aquelles peticions que afectin a murs per als quals calgui una bastida o element similar. Tant en les peticions com en les autoritzacions constarà la no utilització de bastides, elements similars o escales. S'haurà de delimitar l'espai a fi de no afectar amb els sprays als vianants i/o altres bens del domini públic o dels particulars. Els peticionaris seran els únics responsables quan a l'utilització dels sprays i hauran de seguir les instruccions d'ús del fabricant, així com adoptar les mesures de prevenció de riscos que s'indiquin per l'esmentat fabricant, sense que l'ajuntament assumeixi cap responsabilitat al respecte, en cas de tractar-se de menors els hauran d'utilitzar acompanyats d'un adult. En funció d'aquests riscos caldrà que adoptin sota la seva responsabilitat les mesures de seguretat complementàries adients, tals com utilitzar ulleres protectores, guants de làtex etc. Els residus produïts com a conseqüència d'aquestes activitats s'hauran de gestionar d'acord amb la normativa medi ambiental corresponent.

Els sprays per fer els grafitis s'han de subjectar al que determini la normativa sectorial aplicable, especialment la relativa a seguretat industrial, sanitat i salut pública, i també qualsevol altra que tingui com a finalitat garantir la salut i la seguretat de les persones consumidores. En principi es presumeix que són segurs els béns que duen, si és preceptiu, el marcatge CE o bé que disposen d'un certificat de conformitat emès per un organisme acreditat a la Unió Europea.

Catorzè. En tot allò que no prevegi aquest reglament, s'aplicarà allò que es derivi de l'aplicació de l'Ordenança de civisme i convivència ciutadana i, en última instància, els criteris tècnics corresponents d'acord amb la normativa vigent.

Quinzè. Disposició Final:

El present Reglament entrarà en vigor, una vegada aprovat definitivament, als quinze dies hàbils de la seva publicació al Butlletí Oficial de la Província, i transcorregut el termini de comunicació a què es refereixen els art. 65.2 i 70.2 de la Llei 7/1985 d'abril, reguladora de les bases del règim local.